

הוכן ע"י כולל עיון הדף

1

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

קידושין דף לב.

משל מי צריך הבן לכבד את אביו, ומה הדין עפ"י בדינים דלהלן?

לרב יהודה	משל מי?	רוצה אביו לזרוק ארנק הבן לים	להאכיל מעשר עני
לרב נתן	משל אב ¹	יכול למונעו ולהכלימו ²	מותר ³
	משל בן	אינו יכול למונעו ולהכלימו ⁴	סעודתו הרגילה: אסור מזונות יתירים: מותר

היה אביו מבקש ממנו להשקות מים, ויש מצוה לעשות, מה הדין?

אלעזר בן מתיא	אי אפשר למצוה שתעשה ע"י אחרים	אפשר למצוה שתעשה ע"י אחרים
איסי בן יהודה	מניח כבוד אביו ועושה המצוה	עוסק בכבוד אביו
	מניח כבוד אביו ועושה המצוה	שהוא ואביו חייבים במצוה

אנשים דלהלן שמחלו על כבודה האם כבודם מחול?

לרב חסדא	האב	הרב	הנשיא	המלך
לרב יוסף ולרבא	מחול	מחול ⁶	למסקנא ⁷ מחול	אינו מחול
	מחול	מחול	אינו מחול ⁵	אינו מחול

¹ וכתבו התוס' (בד"ה אורו), שאפ"י להאי מ"ד אם אין לאב חייב הבן לזון אותו משלו, דלא גרע מהא דכופין על הצדקה.

² ורק אם זה הארנק של הבן אסור לו להכלימו ולמונעו מלזרוק, אפ"י שהבן מפסיד בזה - כיון שהוא ראוי ליורשו.

³ ואף שהדבר מותר, מ"מ אמר ר' יהודה "תבא מארה" למי שמאכיל את אביו מעשר עני דהרי הוא מזלזל בו.

⁴ אכן כתבו התוס' (בסוף ד"ה רב) שמיירי דוקא באופן שיש לאב הנאה מהזריקה, כגון שהוא צריך להטיל פחד על בני ביתו, אבל אם הוא משליכו סתם האב רשע הוא, כי עובר בבל תשחית.

⁵ אין זה מפורש בסוגיא, אולם לא גרע מהרב שלשיטתו אין כבודו מחול, וכן ס"ל לר' אליעזר שלא רצה לקבל מרבן גמליאל משום שס"ל שנשיא שמחל על כבודו אין כבודו מחול. וזה שאמר רב אשי דאיכא מ"ד דס"ל שאין כבודו מחול, דאמר רב אשי "אפיל למ"ד נשיא שמחל על כבודו כבודו מחול" (שהם ר' יהושע ור' צדוק) - משמע דאיכא מ"ד דחולק וס"ל שאין כבודו מחול.

⁶ ואפ"י שכבודו מחול, מ"מ בעי התלמיד לעשות לו הידור.

⁷ דאיכא איבעיא בגמ', והוכיחה הגמ' ממעשה דרבן גמליאל שהיה נשיא מחל על כבודו והיה משקה במשתה בנו.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

2

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

קידושין דף לב:

האם צריך לקום מפני האנשים דלהלן?

זקן אשמאי ¹	יניק וחכים	זקן שקנה חכמה	
לא צריך	לא צריך	צריך	לרבנן ²
לא צריך	צריך	צריך	לר' יוסי הגלילי ³
צריך	----	צריך	לאיסי בן יהודה

¹ רש"י פירש רשע, ותוס' (בד"ה זקן) חולקים, דא"כ איך פליג איסי בן יהודה להצריך לקום בפניו, ולכן פירשו מלשון שומם דהיינו שהוא בור ועם הארץ.

² סוברים חכמים דמזה שכתוב "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן" - משמע שמירי בזקן תלמיד חכם, וכדכתיב "אספה לי שבעים איש מזקני ישראל" - דמזה ילפינן דזקן צריך להיות חכם ולא זקן אשמאי.

³ דריש תיבן זקן בנוטריקון "זה שקנה חכמה", ודריש הכי משום שלא כתוב "מפני שיבה זקן תקום והדרת" - שהיה משמע שזקן היינו שיבה כלומר זקן ממש, אלא כותב "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן", משמע ששני דברים הם יש זקן והיינו מי שקנה חכמה אפי' יניק וחכים ויש שיבה שהוא זקן ממש - אבל לא זקן אשמאי. וכתבו התוס' (בסוף ד"ה מאי), שיניק וחכים צריך שיהיה מופלג בחכמה, וזקן מספיק שיהיה תלמיד חכם.